

Voorstel begroting 2018-2021

Informele raadsbijeenkomst 4-9-2017

Programma

1. Schets proces
2. Presentatie van hoofdlijnen begroting
3. Vragen en discussie

Kaderbrief/Begroting 2018-2021

7 juni 2017	Kaderbrief voor kennisgeving aangenomen
19 juni 2017	Presidium stelt aangepast spoorboekje begroting 2018 vast
17 juli 2017	Presentatie over gebiedsgericht werken
Vanavond (4-9)	Toelichting financiële kader
Donderdag (7-9)	Verdieping begroting 2018-2021 en inzoomen gebiedsgericht werken

Vervolgproces

- Vervolg conform spoorboekje
  - Vaststelling conceptbegroting college
  - Technische toelichting begroting
  - Schriftelijke vragen
  - Commissiebehandeling
  - Vaststelling raad

Voorstel Begroting 2018-2021

- Aanzienlijke impuls
  - Sociale innovatie om kwetsbare doelgroepen te helpen en kosten te beheersen
  - Intensivering Armoedebeleid
  - Investerings in het stadshart
  - Kwaliteitsimpuls openbare ruimte (Nieuw Perspectief)
  - Verdere ontwikkeling gebiedsgericht werken

Technische toelichting Kaders begroting 2018-2021

Begroting 2018

Saldo op basis van autonome ontwikkelingen

(Bedragen x 1.000)

Ontwikkeling saldo	2018	2019	2020	2021
Begin saldo (begroting 2017)	302	-528	-1.293	-1.325
Totaal autonome ontwikkelingen	-1.463	-232	603	994
Saldo inclusief autonome ontwikkelingen	-1.161	-760	-690	-331

Autonome ontwikkelingen

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Prijsonwikkeling	-148	-122	-130	-124
Loonontwikkeling	-1.366	-1.366	-1.436	-1.436
Mutaties afschrijvingen	-105	-124	-97	-63
Correctie integratieuitkering 3D's/BUIG	-3.083	-2.287	-1.263	-1.263
Verhoging algemene uitkering (meicirculaire)	3.505	4.028	3.661	3.930
Stijging kosten afvalverwerking	-211	-211	-211	-211
Vervallen onttrekking Waterbreed (rb 2005)			156	286
Overige mutaties	-56	-150	-77	-124
Totaal autonome ontwikkelingen	-1.463	-232	603	994

Programma 1

Bestuur en ondersteuning

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Bezuinigingen bestaand beleid	30	30	30	30
Nieuw beleid	-446	1.103	1.117	1.220
Aanvullende dekkingsvoorstellen (reserves)	1.500	-	-	-
Naar programma gebiedsgericht werken	-	-	-	-
Totaal mutaties	1.084	1.133	1.147	1.250

Programma 1

Bestuur en ondersteuning

Toelichting:

- Lagere overhead Cocensus (30)
- Reële inschatting dividend (54)
- Reële inschatting Algemene Uitkering (krimp/behoedzaamheid) (595, 660, 725, 770)
- Vanaf 2018 100% kostendekking afvalstoffenheffing (gemiddeld 544)
- Evaluatie Pilot gratis parkeren loopt door naar 2^e helft 2018 (-400) uit reserve

Programma 1

Bestuur en ondersteuning

Toelichting:

- Hogere overheadkosten SD uitbreiding pers. (-163)
- Taakstelling bedrijfsvoering (+/- 600); deels tlv Algemene reserve ivm ingroei
- Voorziening Organisatie- en frictiefonds (-1,1 mln) tlv Algemene reserve (ingroei taakstelling (-450); omgevingswet (-150) en (cultuur)traject ivm implementatie organisatievisie (-500)

Programma 2 Openbare Ruimte

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Bezuinigingen bestaand beleid				
Nieuw beleid	-4.960	-904	-1.003	-1.099
Aanvullende dekkingsvoorstellen (reserves)	4.200	83	165	245
Naar programma gebiedsgericht werken	729	777	824	863
Totaal mutaties	-31	-44	-14	9

Programma 2 Openbare Ruimte

Toelichting:

- Investerings Nieuw Perspectief (-810)
- Investerings stadspark (-4.150) uit Strategische reserve
- Fonds grafstenen (-50) uit Alg. reserve
- Vrijval exploitatielasten garage Koninckshoek ivm verkoop (50); excl. Opbrengst verkoop

Programma 3 Economische ontwikkeling en 4 Onderwijs

- Relatief kleine programma's en middels egalisatie budgettair neutraal
- Geen mutaties
- Voortzetting huidige activiteiten
- Investerings EZ via projectgelden De Kop Werkt!

Programma 5

Sport Cultuur en Recreatie

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Bezuinigingen bestaand beleid	-	-		
Nieuw beleid	-755	-	-	-33
Aanvullende dekkingsvoorstellen (reserves)	755	-	-	-
Naar programma gebiedsgericht werken	-	-	-	-
Totaal mutaties	-	-	-	-33

Programma 5 Cultuur, Sport en Recreatie

Toelichting:

- In 2018 bijdrage aan diverse initiatieven met medefinanciering door provincie en/of Waddenfonds (bijdrage uit Alg. Reserve 755)
- Kosten strandafslagen vanaf 2021 (-33)

Programma 6

Sociaal Domein

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Bezuinigingen bestaand beleid	410	785	816	816
Nieuw beleid	-1.311	-1.316	-1.316	-1.316
Aanvullende dekkingsvoorstellen (reserves)	110	150	150	150
Naar programma gebiedsgericht werken	800	800	800	755
Totaal mutaties	9	419	450	405

Programma 6 Sociaal Domein

Toelichting bezuinigingen:

- Inzet overschot integratie-uitkering WMO (oude regeling) voor dekking nieuwe uitgaven die tlv begroting komen (900; tot nu jaarlijks over incl. 2017)
- Bewindvoering zelf doen (25 oplopend naar 100)
- Vanaf 2019 besparen 10% op subsidies (350)
- Terugdraaien taakstelling Buig (-515 oplopend naar -534)

Programma 6 Sociaal Domein

Toelichting nieuw beleid:

- Extra pers. nav rapport Berenschot, deels uit middelen 3D deels uit algemene begroting (-570)
- Armoedebeleid begroten op niveau 2018 (-531) en vernieuwing (-110 oplopend -150) bekostigen op dezelfde wijze als sociale innovatie: uit reserve Sociaal Domein
- Diverse mutaties SD (-100)

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Bezuinigingen bestaand beleid	-	50	50	50
Nieuw beleid	-	-20	-40	-60
Aanvullende dekkingsvoorstellen (reserves)	-	-	-	-
Naar programma gebiedsgericht werken	-	-	-	-
Totaal mutaties	-	30	10	-10

Programma 7 Volksgezondheid en Milieu

Toelichting:

- Investerings in energiebesparende maatregelen (1,2 mln; lasten betreffen kapitaallasten: 0 oplopend naar 60)
- Energiebesparende maatregelen leveren besparing op. Vooralsnog geraamd op 50 per jaar vanaf 2019.

Programma 8 Ruimte en Stedelijke vernieuwing

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Bezuinigingen bestaand beleid	500	500	500	500
Nieuw beleid	-	-	-	-
Aanvullende dekkingsvoorstellen (reserves)	-	-	-	-
Naar programma gebiedsgericht werken	-	-	-	-
Totaal mutaties	500	500	500	500

Programma 8

Ruimte en Stedelijke vernieuwing

Toelichting:

- Waardering grondexploitatie door regels BBV laag. Bij ontwikkeling gronden vallen bedragen uit de voorziening vrij (500). Huidige stand voorziening: 14 mln.

Programma 9

Gebiedsgericht werken

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Bezuinigingen bestaand beleid	-	-	-	-
Nieuw beleid	-	-	-	-
Aanvullende dekkingsvoorstellen (reserves)	800	723	645	536
Naar programma gebiedsgericht werken	-1.529	-1.577	-1.624	-1.618
Totaal mutaties	-729	-854	-979	-1.082

Programma 9 Gebiedsgericht werken

Toelichting:

- Overdracht deel van activiteiten van andere programma's naar gebiedsgericht werken:

	Bedrag 2018	Progr.	
Wijkaanpak (convenant)	500	2	
BOA	160	2	
Bevordering wijkgericht werken	22	2	
Subsidie bewonersorganisaties	47	2	
NP: duurzaam en klimaatbestendig	-	2	
Armoedebeleid	350	6	
Innovatie Sociaal Domein	300	6	er
Sociaal cultureel werk	150	6	5

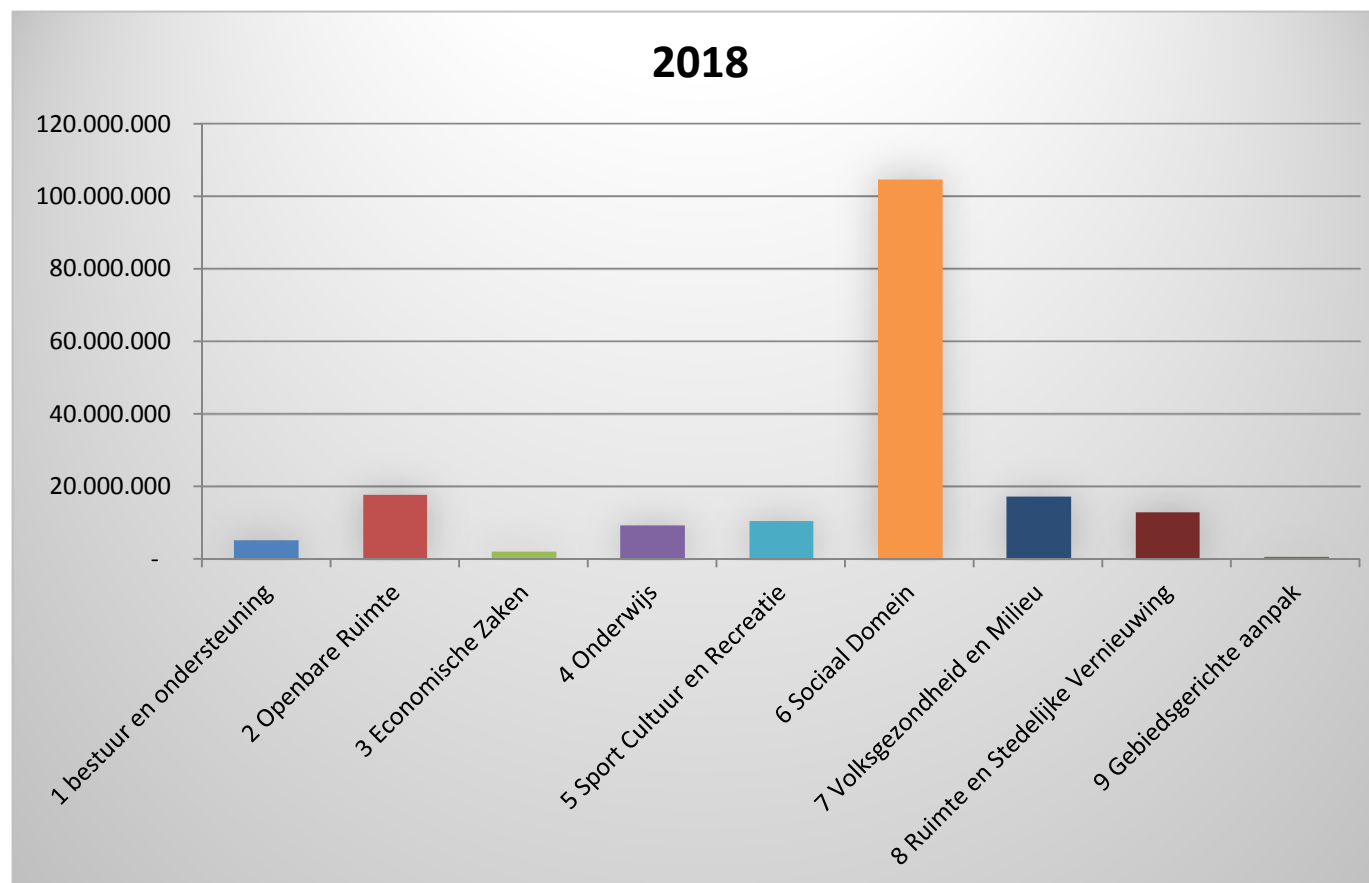

Vervolg toelichting programma 9

Bijdrage kosten uit in te stellen reserve gebiedsgericht werken:

- Ingroei gebiedsgericht werken 500 in 2018 aflopend met 125 per jaar (totaal 1,25 mln)
- Nieuw Perspectief: duurzaam en klimaat: kapitaallasten vanaf 2019
- Sociale innovatie: 300 per jaar tlv reserve SD

Verdeling programma's 2018 omvang € 180 mln

Totaaloverzicht

(Bedragen x 1.000)

	2018	2019	2020	2021
Saldo inclusief autonome ontwikkelingen	-1.161	-760	-690	-331
Bezuinigingen bestaand beleid	940	1.365	1.396	1.396
Nieuw beleid	-7.472	-1.137	-1.242	-1.288
Aanvullende dekkingsvoorstellen (reserves)	7.365	956	960	931
Nieuw saldo	-328	424	424	708

Overzicht reserves 31-12-2017

Omschrijving	Saldo
Algemene reserve (incl. reserve strategische visie)	29,9 mln
Reserve Sociaal Domein (3d's)	10,2 mln
Overige bestemmingsreserves	20,2 mln
Totaal Reserves	59,4 mln
Weerstandratio begroting 2017	1,75

Verloop Algemene reserve 2018-2021

Omschrijving	Bedrag
1: Evaluatie Pilot gratis parkeren 2e halfjaar 2018	400.000
1: Instellen Fonds grafstenen	50.000
1: Instellen Organisatie-/frictiefonds	1.100.000
2: Afronding stadspark (*)	2.800.000
2: Park Polderweg (*)	1.350.000
2: NP: kapitaallasten achterstallig onderhoud	493.000
5: Cofinanciering diverse projecten	755.000
9: Gebiedsgericht werken: Klimaat/duurzaam	284.000
9: Gebiedsgericht werken: ingroeimodel	1.250.000
Beslag op Algemene reserves	8.482.000
Begrotingstekort 2018	328.000
Totaal beslag op Algemene reserve	8.810.000
Weerstandsratio	> 1,25

(*) Strategische reserve

Verloop Reserve SD 2018-2021

Omschrijving	Saldo
Omvang reserve 31-12-2017	10.160.000
Sociale innovatie (incl. vroegsignalering armoedebeleid)	-1.730.000
Organisatie- en inrichtingsplan SD 2.0 (innovatie)	-500.000/-1.000.000
Extra impuls innovatie ivm inzet overschot integratieuitkering WMO voor sluitende begroting	Pm
"Zachte landing" rijkskorting 3D's	-2.800.000/-6.200.000
Saldo 31-12-2021 (realistisch scenario)	5.130.000
Saldo 31-12-2021 (negatief scenario)	1.230.000

Belastingen

Belastingsoort	Begroting 2017	Inflatie 1,2%	2018
OZB	13.046.899	156.500	13.203.399
Afvalstoffenheffing	8.565.805	102.790	8.668.595
Rioolheffing	4.741.177	-	4.741.177
Forensen/toeristenbelasting	1.357.670	16.500	1.374.170
Leges	2.077.057	24.925	2.101.982
Lijkbezorgingsrechten	330.461	3.966	334.427
Parkeerbelasting	*	*	*
Precariobelasting	39.723	477	40.200
Totaal	30.158.792	305.158	30.463.950

(*) Ivm pilot gratis parkeren geen opbrengst

Belastingen

Uitgangspunten

- Trendmatige verhoging (inflatie): 1,2%: € 305.200
- Heffingen 100% kostendekkend
  - Afvalstoffenheffing: bij ongewijzigd beleid: 94% (gemiddeld 544 tekort): Tarief verhogen
  - Rioolheffing: exploitatie-overschot (gemiddeld 201) en bestemmingsreserve (8 mln): Tarief verlagen
  - Per saldo AH en RI neutraal voor inwoners
- Onderzoeken in 2018
  - Benchmark belastingdruk
  - Kostenontwikkeling afvalverwijdering

Conclusie

- Aanzienlijke impuls
  - Sociale innovatie om kwetsbare doelgroepen te helpen en kosten te beheersen
  - Intensivering Armoede beleid
  - Investerings in het stadshart
  - Kwaliteitsimpuls openbare ruimte (Nieuw Perspectief)
  - Verdere ontwikkeling gebiedsgericht werken
- Dekking voor 8,8 mln uit Algemene en Strategische reserves
- Begroting vanaf 2019 sluitend